РАЁННАЯ ГРАМАДСКА-ПАЛІТЫЧНАЯ ГАЗЕТА

ГОЛАС КАСЦЮКОЎШЧЫНЫ

№ 39 (7852) Заснавана ў красавіку 1931 года СЕРАДА, 24 мая 2000 г. Цана 25 руб.

ХУТКА ПАЧЫНАЦЬ СЕНАКОС...

У райвыканкаме 22 мая 2000 года адбылася аператыўная нарада з удзелам кіраўнікоў калгасаў, прадпрыемстваў, арганізацый, старшынь сельскіх Саветаў, работнікаў раённага выканаўчага камітэта, упраўлення сельскай гаспадаркі і харчавання. Адкрываючы нараду, старшыня райвыканкама Міхаіл Барысаў адзначыў, што сёлета наш раён першым у вобласці завяршыў сяўбу збожжавых і іншых культур згодна з планам. Ён шчыра падзякаваў кіраўнікам гаспадарак, абслугоўваючых і шэфствуючых калектываў за плённую працу, цеснае супрацоўніцтва, аказаную ўсебаковую дапамогу горада сялу. Створана надзрнная аснова будучага ўраджаю, і ёсць надзея, што засеяныя палі дадуць належную аддачу. Лепшыя арганізатары і выканаўцы, шэфы будуць матэрыяльна заахвочаны.

У той жа час, на палях, кармавых угоддзях трэба яшчэ нямала чаго зрабіць. Перш за ўсё, — падкарміць пасевы, травы на сенажацях і пашы. Азотныя мінеральныя ўгнаенні для гэтага ёсць. Неабходна, каб тэхніка зараз працавала кожны дзень, з усходу да захаду сонца, на ўнясенні тукаў.

Важнейшая наступная, пасля пасяўной, сельскагаспадарчая кампанія —нарыхтоўка кармоў для жывёлы на будучы стойлавы перыяд. 25 мая ў раёне павінна быць разгорнута масавая ўборка траў. Дні, якія засталіся да пачатку "зялёнага жніва", трэба выкарыстаць для завяршэння рамонту кормаўборачных машын і прылад. Не ўсе яны яшчэ поўнасцю гатовы да работы.

Безумоўна, асноўная адказнасць за вынікі корманарыхтоўкі кладзецца на калгасы. Але ж, як падкрэслівалася, актыўны ўдзел у ёй павінны прыняць усе прадпрыемствы, арганізацыі, установы. Канкрэтныя заданні па нарыхтоўцы сена і іншых кармоў калектывам будуць даведзены. Цяпер жа была выказана просьба да кіраўнікоў прадпрыемстваў, арганізацый аказаць гаспадаркам магчымую фінансавую дапамогу для выканання рамонтных работ, набыцця неабходных запчастак, вузлоў і агрэгатаў. Старшыня райвыканкама выказаў спадзяванне, што і на гэты раз, як і ў пасяўную, горад падтрымае вяскоўцаў, паміж органамі ўлады і кіравання і гаспадарнікамі будзе праяўлена ўзаемаразуменне. Трэба зрабіць усё для таго, каб будучая зімоўка не была падобна на паўгалодную мінулую і рацыёны жывёлы ўрэшце задавальнялі яе. Для гэтага і варта прыкласці агульныя намаганні.

На нарадзе закраналіся і пытанні арганізацыі пашавага ўтрымання малочных, іншых статкаў, вытворчасці і рэалізацыі прадукцыі. Раён на той дзень яшчэ не выйшаў па надоях малака ад каровы на мінулагодні ўзровень. Хаця ўжо разрыў амаль поўнасцю скараціўся. Цягнуць назад малочную вытворчасць некалькі гаспадарак. Не ўсюды арганізавана кругласутачная пасьба і трохразовае даенне кароў. У некаторых калгасах яшчэ не абсталяваны летнія лагеры, не прымяняюцца перасоўныя даільныя ўстаноўкі, не вядзецца як след догляд пашы.

Прапанавана разгледзець шэраг калгасаў, дзе праяўлена неарганізаванасць, на калегіі райсельгасхарчу і пакараць вінаватых.

У сваім выступленні першы намеснік старшыні райвыканкама, начальнік упраўлення сельскай гаспадаркі і харчавання Віталь Грышанаў спыніўся на некалькіх пытаннях, якія неабходна вырашаць. Па яго словах, райсельгасхарч будзе настойваць і даб'ецца стварэння ў раёне не менш пяці-шасці міжгаспадарчых атрадаў па нарыхтоўцы кармоў. Гэта павінна даць станоўчы эфект.

Сёлета калгасы атрымалі 40 новых трактароў, у тым ліку 34 па чарнобыльскай праграме. Вельмі адметная і прыемная навіна. Але ёсць праблемы выкарыстання тэхнікі. Не хапае механізатараў у калгасах. Таму важна новую дарагую вельмі тэхніку аддаць у надзейныя рукі. Пытанні замацавання трактароў за канкрэтнымі людзьмі вырашаюцца.

Яшчэ застаюцца няспраўнымі многія збожжавыя камбайны. Слаба рамантуюцца зерневыя комплексы. Ёсць пагроза, што вырашчаны ўраджай не будзе своечасова ўбраны, а намалочанае зерне гаспадаркі не змогуць хутка дапрацаваць і захаваць. Абстаноўка патрабуе, каб кіраўнікі і спецыялісты неадкладна заняліся падрыхтоўкай уборачнай тэхнікі і збожжавай гаспадаркі.

Вядома, як часта ламаецца тэхніка з-за таго, што на палях ляжаць камяні. Іх нямала на землях калгасаў. Дык лепш затраціць нейкія рублі, сабраць камяні, чым аддаць мільёны на набыццё сапсаваных вузлоў і машын.

Хранічнай становіцца ў некаторых гаспадарках праблема нерэгулярнай выплаты зарплаты. Са спазненнем яе выдаюць людзям у калгасах імя Калініна, "Кранштат", "Праўда", "Смолькі", "Бароньві", "Забычанне". Час кіраўнікам іх зразумець, што гэта падрывае працоўную дысцыпліну калгаснікаў, і прыняць адпаведныя меры, праявіць клопат аб працаўніках. Начальнік райсельгасхарчу паведаміў, што ў бліжэйшыя дні адбудзецца калегія. Паколькі кіраўнікі калгасаў недастаткова працуюць над вырашэннем пытанняў малочнай вытворчасці, некаторыя з іх будуць заслуханы на пасяджэнні і панясуць заслужанае пакаранне.

Удзельнікі нарады слухалі тлумачэнні старшынь калгасаў "Кранштат", "Праўда", "Новае жыццё", "Парыжская камуна", "Бароньві", "Дуброва", "Забычанне" ў сувязі з тым, што тыя не забяспечылі прыросту надояў малака ў параўнанні з мінулагоднімі паказчыкамі. М. Р. Барысаў даў ім кароткі тэрмін для выпраўлення становішча. Ён патрабаваў ад раённых служб, спецыялістаў райсельгасхарчу правераць у калгасах арганізацыю пашавага ўтрымання жывёлы, работу па павелічэнню вытворчасці прадукцыі жывёлагадоўлі, даць аб'ектыўны матэрыял райсельгасхарчу для разгляду і пэўных вывадаў.

Старшыні сельскіх Саветаў былі папярэджаны аб адказнасці за недастатковую арганізацыю закупу малака ў насельніцтва і абавязаны палепшыць яго збор.

Парадак у горадзе і на сяле...

У раёне пабудаваны пасёлкі для перасяленцаў, пацярпелых з-за чарнобыльскай аварыі. Вось ужо колькі гадоў тут жывуць людзі. Дзяржава затраціла вялікія сродкі, каб стварыць ім нармальныя бытавыя, сацыяльныя ўмовы. Таму вельмі важна берагчы збудаванае, падтрымліваць у пасёлках парадак, весці добраўпарадкаванне.

Аднак праведзеныя праверкі выявілі абыякавасць і бесклапотнасць многіх жыхароў пасёлкаў, і апошнія прыходзяць у запусценне. Каб спыніць безгаспадарчасць, у кабінет старшыні райвыканкама былі запрошаны прадстаўнікі сельскіх Саветаў, раённых служб, аддзела ўнутраных спраў, адказныя работнікі.

Намеснік старшыні райвыканкама Мікалай Чэпікаў заўважыў, што пытанне ўвогуле не новае. Уборкай варта займацца пастаянна, чаго не назіраецца. Таму прадстаўнікам органаў улады, работнікам РАУС неабходна абысці дамы ў пасёлках, указаць людзям на недаробкі і патрабаваць іх ухілення.

Не выключэнне і горад, усе вёскі. Старшыня раённага Савета дэпутатаў Мікалай Трубчык прапанаваў сельскім Саветам, адміністрацыйным камісіям, дэпутатам актыўна ўключыцца ў работу па азеляненню, добраўпарадкаванню і ўборцы населеных пунктаў. Вуліцы, тэрыторыі райцэнтра замацаваны за прадпрыемствамі, арганізацыямі і ўстановамі. Надышоў час спытаць у вінаватых за іх утрыманне, стан.

Па словах дырэктара лясгаса Васіля Цярэшчанкі, навакольны лес, асабліва каля чыгуначнай станцыі Камунары, захламлены. Гараджане адпачываюць на ўлонні прыроды, часам жартуюць з агнём. Лясгас не паспявае патушыць адзін пажар, як узнікае другі. Лепш было б, каб людзі зараз зусім не наведвалі лес, не раскладвалі кастроў, не пакідалі непатушаных запалкаў.

Як сказаў загадчык жыллёва-камунальнага аддзела райвыканкама Іван Багданаў, зніжана патрабавальнасць да ўладальнікаў дамоў, кватэр, кіраўнікоў працоўных калектываў. Участковыя інспектары аслабілі кантроль. Не падаюцца пратаколы ў адміністрацыйную камісію.

Вынікі гэтай нарады падвёў старшыня райвыканкама Міхаіл Барысаў. Ён папярэдзіў работнікаў міліцыі, кіраўнікоў прадпрыемстваў, арганізацый, структур улады аб адказнасці за ўтрыманне горада, пасёлкаў і вёсак. Яны абавязаны дакладваць кожны тыдзень аб выкананай рабоце.

Ул. інф.

ЧАЛАВЕК І ЯГО СПРАВА

Праязджае зараз Сяргей Васільевіч Дзюндзін міма палёў, дзе яму даводзілася ў час веснавой сяўбы рыхтаваць глебу пад яравыя культуры, і радуе вока зяленіна будучай збажыны. Нямала, вядома, залежыла і ад яго, бо С. В. Дзюндзін не толькі араў глебу, а і прыкатваў палі на АКШ-7,2. На сваім трактары К-701 старанны механізатар працаваў вясну на будучы ўраджай. А цяпер Сяргей Васільевіч займаецца падрыхтоўкай сваёй тэхнікі да не менш адказнай справы – нарыхтоўкі кармоў для грамадскага статку. Як і ў мінулыя гады, ён будзе займацца дастаўкай сянажнай масы.

Наогул, цяжка пералічыць, чым займаецца вопытны механізатар калгаса "Прагрэс" С. В. Дзюндзін. Яму давяраюць адказныя ўчасткі работы і заўсёды Сяргей Васільевіч пасняхова з ёй спраўляецца. За гэта яго паважаюць у калектыве. Словы ўдзячнасці за працу часта даводзіцца чуць у свой адрас ад старшыні калгаса. Добрая слава пра С. В. Дзюндзіна прыйшла ў калгас "Прагрэс" яшчэ з Саматэвіч, адкуль Сяргей Васільевіч пераехаў у пачатку 90-х гадоў.

На здымку: С. В. ДЗЮНДЗІН.
Фота Людмілы СМАЛЯКОВАЙ.

ЗВЕСТКІ
аб надоях малака ў гаспадарках раёна па стану на 22 мая гг.

Першая калонка – назвы гаспадарак, другая – надоена ў 2000 годзе ад каровы, трэцяя – атрымана ў 1999 г. (кг).

"Пар. камуна"	10,1	12,0
"Новае жыццё"	9,9	10,5
"Новы быт"	9,3	8,8
"Дуброва"	8,8	8,9
"Прагрэс"	8,7	8,6
"Бароньві"	8,1	9,3
"Радзіма"	8,0	8,2
"Лен. шлях"	8,0	8,0
імя Калініна	7,6	6,6
"Смолькі"	7,5	7,0
"Праўда"	6,6	7,0
"Расія"	6,5	5,6
імя К. Маркса	6,3	6,3
"Кранштат"	5,2	5,3
"Забычанне"	5,1	6,8
ПА РАЁНУ:	**7,70**	**7,83**

Ствараецца гарадскі парк

У райвыканкаме адбылася нарада, дзе абмеркаваны пытанні стварэння ў горадзе парка культуры і адпачынку. Удзельнічалі ў ёй кіраўнікі камунальнай службы, лясгаса, прадпрыемстваў, арганізацый, школ. Вёў нараду старшыня раённага выканаўчага камітэта Міхаіл Барысаў.

Звяртаючыся да прысутных, намеснік старшыні райвыканкама па будаўніцтву Генадзь Піскуноў сказаў, што створана спецыяльная камісія, якая вядзе кантроль і аказвае дапамогу ў арганізацыі работ на аб'екце. Генеральны падрадчык – трэст № 10 "Цэментабуд". Выкарыстоўваюцца сродкі, якія паступілі ў якасці экалагічная падатку.

Магчымасці будаўніцтва парка падрадным спосабам абмежаваныя. Калі адзін трэст будзе весці яго, аб'ект невядома калі ўдасца завяршыць. Патрэбна бязвыплатная дапамога працоўных і вучнёўскіх калектываў – сіл грамадскасці.

На нарадзе вызначана, хто і ў якой колькасці пасадзіць дрэвы і будзе іх даглядаць, колькі метраў агародкі паставіць. Шырокі ўдзел прымуць работнікі прадпрыемстваў і арганізацый, школьнікі.

Уведзена пасада інжынера па азеляненню. Будзе закладзены гадавальнік, які забяспечыць парк пасадачным матэрыялам.

М. Р. Барысаў падкрэсліў, што даведзеныя заданні, аб'ёмы работ павінны быць выкананы ў вызначаны тэрмін і якасна. Вытворчаму аб'яднанню ЖКГ неабходна дабіцца, каб на месцы парка не пасвілася прыватная жывёла, не допускалася пашкоджанне дрэўцаў.

Кантроль за ходам работ на аб'екце ажыццяўляе ўпраўленне капітальнага будаўніцтва райвыканкама.

АКРУЖЫЦЬ УВАГАЙ ЧАЛАВЕКА-ПРАЦАЎНІКА

З ПЛЕНУМА РАЙКАМА ПРАФСАЮЗА РАБОТНІКАЎ АГРАПРАМЫСЛОВАГА КОМПЛЕКСА

Адбыўся пленум райкама прафсаюза работнікаў аграпрамысловага комплекса. Аб бягучым момапнце і актывізацыі работы камітэтаў прафсаюза галіны ў складўшайся сітуацыі і аб крытычных заўвагах, выказаных у перыяд справаздачнай кампаніі, на пленуме выступіла старшыня райкама прафсаюза АПК **Ніна ФРАЛОВА**.

Як заўважыла Ніна Рыгораўна, цяжкае фінансавае становішча патрабуе ад прафсаюзных камітэтаў, працоўных калектываў прынцяцця адпаведных мер па недапушчэнню спаду вытворчасці, захаванню рабочых месц, падтрыманню належнага жыццёвага ўзроўню, абароне інтарэсаў калектываў і працаўнікоў. Адзіным нарматыўным дакументам, які рэгулюе вытворчыя і працоўныя адносіны на прадпрыемстве і забяспечвае абарону сацыяльных і эканамічных інтарэсаў працоўных, з'яўляецца калектыўны Дагавор. Апошні заключаны амаль ва ўсіх калгасах і на прадпрыемствах аграпрама, за выключэннем калгасаў "Расія", "Бароньki", імя Карла Маркса, ААТ "Касцюковіцкае хлебапрыёмнае прадпрыемства". Запланавана выдаваць па льготных цэнах прадукцыю раслінаводства і жывёлагадоўлі. З мінімальнай аплатай за адну гадзіну работы выдзяляць для патрэб членаў калгасаў і рабочых прадпрыемстваў трактары, аўтамабілі, камбайны. Прадугледжана выдзяленне сродкаў на бясплатнае або часткова аплачваемае харчаванне працоўных. Асаблівай увагі заслугоўвае раздзел па працоўнай дысцыпліне і мерах пакарання за тыя або іншыя ўчынкі.

Змены і дапаўненні ў калектыўныя дагаворы ўносяцца са згоды бакоў. Кантроль за выкананнем дагавораў ажыццяўляе двухбаковая камісія. Па выніках праверкі яна трымае справаздачу на агульным сходзе працоўнага калектыву два разы ў год. У выніку, усё жыццё і работа калектываў праходзяць праз калдагавор, таму неабходна працаваць над гэтым дакументам з усёй адказнасцю. Варта браць на ўзбраенне ўсё тое добрае, што накоплена ў прафсаюзнай рабоце.

У сваім дакладзе Ніна Фралова спынілася на важным раздзеле калектыўнага Дагавора – ахове працы і тэхніцы бяспекі. Заўважыла, што ў мінулым годзе ў выніку нездавальняючай арганізацыі работ, эксплуатацыі тэхнічна няспраўнага абсталявання, машын, нізкага ўзроўню прафесійнай падрыхтоўкі работнікаў, парушэнняў працоўнай і тэхналагічнай дысцыпліны на прадпрыемствах, у арганізацыях, калгасах раёна 14 работнікаў атрымалі траўмы на вытворчасці, адзін чалавек загінуў. Адной з прычын нездавальняючай работы па прадухіленню траўматызму на многіх прадпрыемствах, у калгасах з'яўляецца самаўхіленне кіраўнікоў, галоўных спецыялістаў ад выканання сваіх функцыянальных абавязкаў.

У раёне заключана Пагадненне паміж райвыканкамам, каардынацыйным саветам і асацыяцыяй прамысловых работнікаў, а таксама Пагадненне паміж калегіяй упраўлення сельскай гаспадаркі і харчавання і райкамам прафсаюза работнікаў АПК на 2000 год. Яно з'яўляецца нарматыўным дакументам для кадраў аграпрамысловага комплекса. Аднак, амаль ва ўсіх арганізацыях у перыяд справаздачна-выбарнай кампаніі былі выказаны крытычныя заўвагі ў сувязі з невыкананнем асобных пунктаў калектыўных дагавораў, у прыватнасці, наконт своечасовай выплаты зарплаты, забеспячэння санаторна-курортнымі пуцёўкамі, пералічэння прафсаюзных узносаў і інш.

У цяперашні час асаблівае значэнне набывае паўсядзённая работа з людзьмі. Яна дае станоўчыя вынікі там, дзе прафкам уважліва разглядае патрэбы людзей. Вядома, не заўсёды можна задаволіць усе запыты працоўных, але дапамагчы добрым словам, увагай, падтрымаць у цяжкую хвіліну можна заўсёды.

Асаблівай увагі варта акружыць чалавека-працаўніка. Трэба паклапаціцца ў першую чаргу аб механізатарах, якія большую частку свайго жыцця праводзяць у полі. Неабходна забяспечыць іх медыцынскімі аптэчкамі, арганізаваць харчаванне, паглядзець, ці ёсць ахоўныя сродкі пры рабоце з ядахімікатамі. Варта бачыць лепшага механізатара, віншаваць яго з працоўнай перамогай, дзякаваць за добрую работу.

Неабходна разгарнуць таксама дзейснае спаборніцтва і сярод жывёлаводаў за пасляхове правядзенне пашавага ўтрымання жывёлы, атрыманне якаснай прадукцыі.

Вольга СІКОРСКАЯ – старшыня прафсаюзнага камітэта калгаса "Смольки" ў сваім выступленні спынілася на ўкладзе членаў прафсаюза ў паспяховае правядзенне вясенне-палявых работ, летне-пашавага ўтрымання жывёлы, на забеспячэнні механізатараў спецадзеннем. Адзначыла, што летась усе жывёлаводы былі забяспечаны ім. На работах са шкоднымі ўмовамі працы людзі атрымлівалі малако.

Як адзначыла ў сваім выступленні **Любоў КУЛІКОЎСКАЯ** – старшыня прафсаюзнага камітэта калгаса "Дуброва", у іх гаспадарцы не сабралі тую колькасць хлеба, якую планавалі. Аднак былі атрыманы самы высокі ўраджай збожжавых у раёне. Пераможцы спаборніцтва на ўборцы яго адзначаны грашовымі прэміямі, а калгаснікам, якія выпрацавалі ўстаноўлены мінімум, было выдзелена па 250 кілаграмаў зерня. Вялікае значэнне праўленне калгаса і прафсаюзны камітэт надаюць павышэнню прадукцыйнасці працы, працоўнай дысцыпліны, павелічэнню сельскагаспадарчай прадукцыі, павышэнню яе якасці. На перыяд вясенне-палявых работ былі распрацаваны ўмовы спаборніцтва. На агульным сходзе калгаснікаў былі прыняты калектыўны Дагавор на 2000 год. Па льготных цэнах жыхарам прадаюцца парасяты, выдзяляецца транспарт для апрацоўкі прысядзібных участкаў, выпісваецца зерне для сяўбы. Аказваецца матэрыяльная дапамога сем'ям, у якіх памерлі блізкія родзічы.

— У ПМК-90 пытанні аховы працы і рэалізацыя мерапрыемстваў па прадухіленню вытворчага траўматызму ўскладзены на інжынера па ахове працы і тэхніцы бяспекі, — адзначыў у сваім выступленні старшыня прафкама **Канстанцін КУСТ**. – Сваю работу інжынер ажыццяўляе ў адпаведнасці з зацверджанымі службовымі абавязкамі і нарматыўнымі актамі. Няшчасных выпадкаў за мінулы год не зарэгістравана. У арганізацыі праводзяцца перадрэйсавыя і паслярэйсавыя праверкі транспартных сродкаў, а таксама медагляды вадзіцеляў. Бытавыя ўмовы на аб'ектах жадаюць быць лепшымі.

Старшыня прафсаюзнага камітэта ААТ "Райаграпрамтэхэнерга" **Валянціна АЎТУХОВА** сказала, што ахова працы і тэхніка бяспекі ў іх арганізацыі кантралюецца трохступенчатым кантролем. Першую ступень праводзіць кіраўнік работ – запісвае ў журнал усе заўвагі па ахове працы і тэхніцы бяспекі, назначае адказных і тэрміны выканання; другую ступень праводзіць адзін раз у тыдзень кіраўнікі аддзелаў. У канцы месяца камісія ў складзе інжынераў, начальнікаў падраздзяленняў, старшыні прафкама абходзіць усе ўчасткі, глядзіць журналы і ўсе заўвагі запісваюцца ў акце. Кожны, хто ўладкоўваецца на работу, праходзіць медкамісію і ўводны інструктаж.

Старшыня прафкама калгаса "Новае жыццё" **Наталля АМЕЛЬЧАНКА** заўважыла, што ў прынятым калектыўным Дагаворы на 2000 год прадугледжаны шэраг мерапрыемстваў па ахове працы і тэхніцы бяспекі, запісаны дадатковыя льготы і гарантыі сацыяльнай абароны калгаснікаў. Яна пазнаёміла прысутных з мерамі матэрыяльнай зацікаўленасці працоўных на сяўбе, умовамі ўнутрыгаспадарчага спаборніцтва.

Старшыня прафкама калгаса імя Калініна **Валянціна ШЧУРА** ў сваім выступленні таксама спынілася на калектыўным Дагаворы, прынятым на 2000 год. Падкрэсліла, што ў ім вызначаны меры матэрыяльнага заахвочвання, якое стымулюе найвышэйшую прадукцыйнасць працы, распрацаваны ўмовы спаборніцтва на перыяд сельгасработ.

Пленум райкама прафсаюза работнікаў аграпрамысловага комплексу прыняў адпаведную пастанову.

У рабоце пленума прыняла ўдзел і выступіла член прэзідыума абкама прафсаюза, старшыня Крычаўскага райкама прафсаюза **Раіса СЕРБЯНКОВА**.

ЦУДОЎНАЯ ПЛАНЕТА “СЯМ'Я”

15 мая адзначалі Дзень сям'і

У гэты дзень у раённым Цэнтры культуры сабраліся гараджане, каб адсвяткаваць Міжнародны дзень сям'і. Была прапанавана конкурсна-забаўляльная праграма "Гэта цудоўная планета "Сям'я". Вядучая яе Іна Нячаева павіншавала прысутных са святам і дала слова загадчыку аддзела сацыяльнай абароны райвыканкама Мікалаю Платонаву. Ён гаварыў, што сям'я гэта маленькая дзяржава, дзе ёсць добрая, ласкавая маці, надзейны, мудры бацька і, вядома ж, дзеці, дзе вырашаюцца ўсе праблемы.

На працягу пэўнага часу змянялася структура і колькасны састаў сям'і. У пачатку стагоддзя адной сям'ёй жылі дзядуля, бабуля, бацька, маці і дзеці, якіх налічвалася ад пяці да дзесяці. Звычайна, галавой сям'і быў дзядуля.

Пасля Вялікай Айчыннай вайны змяніліся як структура, так і колькасны састаў сям'і. Галавой яе быў ужо бацька, ды і рэзка знізілася колькасць дзяцей. Сучасная сярэднестатыстычная сям'я мае 1-2 дзіцяці. Вядома, тут сваю ролю адыгралі сацыяльныя і эканамічныя праблемы дзяржавы. Павялічылася колькасць няпоўных сем'яў. У нашым раёне іх – 740. Ёсць і сем'і, якія існуюць на дзіцячыя дапамогі. Яны, як правіла, шматдзетныя. І тут арыфметыка простая: чым больш дзяцей, тым больш сродкаў, якія, дарэчы, часцей траціцца бацькамі на задавальненне сваіх шкодных звычак. Дзеці ў такіх сем'ях абдзелены бацькоўскай любоўю. Вядома, да іх прымяняюцца строгія меры і самая канчатковая – пазбаўленне бацькоўскіх правоў. Так, у мінулым годзе такім чынам 20 дзяцей з нашага раёна ўзяла пад сваю апеку дзяржава, а таксама добрыя, чулыя людзі. У пачатку сёлетняга года адна сям'я пазбаўлена бацькоўскіх правоў.

Расказваючы пра сумную статыстыку, Мікалай Міхайлавіч падкрэсліў, што робіцца ў нашым раёне для таго, каб як мага менш было паламаных бацькоўскімі рукамі дзіцячых лёсаў. Пры аддзеле сацыяльнай абароны райвыканкама плануецца адкрыць аддзяленне псіхолага-педагагічнай дапамогі сям'і і дзецям.

А потым на сцэне закруціўся барабан з выйгрышнымі сектарамі і пераходам ходу. Круцілі яго, каб больш даскаiнала звездаць такую загадкавую планету, як "Сям'я", маладыя і сем'і з жыццёвым вопытам: Чэхуновы, Зейналавы, Смаляковы, Лешык, Самсонавы. Ім даводзілася разгадваць аўтараў цудоўных слоў пра каханне, назваць галоўную гераіню легенды, дзякуючы якой з'явіліся кветкі ландышы – сімвал кахання і інш.

Была на гэтым "Полі цудаў" гульня з гледачамі і паўзы, якія запаўнялі ўдзельнікі мастацкай самадзейнасці Цэнтра культуры Святлана Казлова, Таццяна Гарунова, Іна Нячаева. Яны спявалі пра каханне – добрае і светлае пачуццё. Вядома ж, не абышлося і без добрых прызоў, сродкі на якія былі выдзелены з рахунка дзяржаўнай маладзёжнай палітыкі.

А потым усіх прысутных віншавала з Міжнародным днём сям'і старшыня раённага камітэта таварыства Чырвонага Крыжа Таццяна Мацвейчава. Яна жадала ўсім міру, кахання і дабрабыту. Удзельнікам конкурсна-забаўляльнай праграмы Таццяна Сяргееўна ўручыла падарункі.

Свае віншаванні прысутным з нагоды свята адрасавала загадчыца аддзела па справах моладзі райвыканкама Іна Мамчанка. Яна ўручыла дзецям сем'яў – удзельніц гульні "Поле цудаў" сувеніры.

Так закончылася падарожжа па цудоўнай планеце "Сям'я".

Сбережём же эту планету –
Кладезь теплоты и света,
Мудрости и доброты
Вместе: дети, я и ты!

Наталля КАВАЛЁВА.

На здымках: у час правядзення "Поля цудаў".
Фота Людмілы СМАЛЯКОВАЙ.

Занятия на любой вкус

Есть в нашем городе место, которому плохая погода – не помеха, а в дождь и снег здесь даже уютнее. Это место знают все мальчики и девочки и, без сомнения, очень любят.

Конечно, это Центр детского творчества. Во-первых, здесь много кружков, объединений, клубов на любой вкус. Во-вторых, работники ЦДТ — очень внимательные, добрые, умные и влюблённые в своё дело люди. К каждому они найдут подход, каждого помнят по имени, с каждым поговорят, и, конечно же, всегда дадут полезный совет. Ну, а в-третьих, здесь проводятся очень интересные встречи, конкурсы, беседы, праздники, дискотеки, Дни именинника.

Много лет при ЦДТ работают кружки "Юный художник" и керамической игрушки. Бессменный руководитель их – Виктор Васильевич Бацаленко, посвятивший себя воспитанию юных талантов-живописцев. Сюда приходят ребята, увлеченные кистью и красками, со своим видением красоты, своим мироощущением, своей техникой рисунка.

Виктор Васильевич считает, что самое главное – не мешать маленькому человеку воплощать свою фантазию на холсте, не указывать путь, а чуть-чуть направлять его творческий поиск, и, самое главное, научить мыслить. Может быть, именно поэтому здесь всегда много ребят. Работы ребят экспонировались на выставке (Артем Стефаненко, Вова Куцаев).

Андрей и Марина только начали своё путешествие по стране фантазии и красок. Рисование для них – еще не труд, а просто удовольствие. Ещё далёк тот момент, когда Андрей и Марина решат, что для них рисование – увлечение, или будущая профессия.

Вот Андрей, чаще всего изображающий на своих рисунках всевозможных бабочек, улиток, обитателей подводного царства, говорит, что хочет стать биологом. А Марина, явно озорничая, лукаво заявила, что мечтает стать манекенщицей. Занимаясь в кружке, придумывает потрясающие наряды для своей куклы Барби.

Пройдут годы и кисти ребят будут работать увереннее. Они поймут, что имел в виду Виктор Васильевич, когда повторял слова Стендаля: "Дело не в том, чтобы научиться рисовать, а в том, чтобы научиться думать".

Большинство девочек и мальчиков любят танцевать. Этому также можно научиться у нас в ЦДТ. Здесь работает танцевальный кружок под руководством Ларисы Васильевны Янецкой. Она не жалеет ни сил, ни времени, чтобы из неповоротливого новичка сделать настоящего танцора. На мальчишек и девчонок любо-дорого глянуть: стройные, подтянутые, с легкой походкой.

А еще у нас в ЦДТ работает кружок "Макраме". Ведет его Алеся Николаевна Тимошенко. Сколько интересных вещей она сможет смастерить! Сначала ребятам было трудно, но ведь рядом руководитель кружка Алеся Николаевна, которая всегда поможет, подскажет.

Изделиями, которые сплели, дети украшают свои комнаты. Света Романенко сплела кашпо, Оксана Чепикова – подвесную корзинку, Оля Киселева – прекрасное панно.

Работы кружковцев экспонировались на районных выставках, выставке прикладного искусства в краеведческом музее.

К сожалению, мальчики в кружок не ходят, считают, что это не их рук дело. А ведь искусство макраме открыли именно мужчины, моряки. Во время дальних плаваний они плели сети и получались у них красивые плетения и украшения. Вот так возникло макраме. Мальчики, видимо, об этом не знают.

Картинг – спорт для сильных, умелых и терпеливых. Этот кружок также есть в ЦДТ. Картинг привлекает своей скоростью и радостью победы. Тренер картингистов – Андрей Андреевич Смильский, — человек влюбленный в свое дело. Он не жалеет ни сил, ни времени. В работе его много трудностей. Машины старые, требующие постоянного ремонта, проблемы и с топливом. Ребята не унывают. Карты ломаются в самый решающий момент. Но упорные тренировки ведут к заслуженной победе.

В каждом кружке интересно по-своему. Здесь всегда рады ребятам, ждут их.

Ольга ШУРЛАКОВА,
руководитель кружка "Юнкор" ЦДТ.

Пашавае ўтрыманне жывёлы

Прычыны недабору прадукцыі розныя

У шэсць гадзін раніцы пачалося пашыранае пасяджэнне праўлення калгаса імя Калініна. Удзел у ім прынялі кіраўнік раённай тэхналагічнай групы, намеснік старшыні райвыканкама Віктар Сугака, дырэктар райветлабараторыі Раіса Спраўнікава, загадчык аддзела адукацыі Віктар Шведаў, спецыялісты.

Галоўнае пытанне, якое разгледзела праўленне, — арганізацыя пашавага ўтрымання жывёлы і павелічэнне вытворчасці і продажу малака ў гэты перыяд. А магчымасці для росту надояў ёсць: кругласутачная пасьба, трохразовае даенне. Як выконваюцца гэтыя патрабаванні ў калгасе, праінфармавала старшыня яго Людміла Пратасава.

Па яе словах, арганізавана начная пасьба кароў. На пашы ёсць соль, вада. Праблема з самой пашай. Дрэнны травастой. Пакуль не наладжана трохразовае даенне кароў. Вялася размова з даяркамі аб гэтым. Яны не надта падтрымалі прапанову. Але, як паабяцала Людміла Мікалаеўна, пытанне гэта будзе вырашана ў бліжэйшыя дні.

Давалі тлумачэнні на праўленні галоўны заатэхнік калгаса Валянціна Шчура, галоўны ветурач Аляксандр Стральцоў.

Калі з надоямі тут справы абстаяць крыху лепш (калгас плюсуе ў параўнанні з мінулагоднімі паказчыкамі на 400 грамаў), то з маладняком не ладзіцца. Цяляты хварэюць. Не падвозіцца ім своечасова зялёная маса. У многіх, як сказала Р. Спраўнікава, у гэтай сувязі авітаміноз. Мала, а часцей зусім няма вітамінаў, антыбіётыкаў на ферме.

Як заўважыла Л. Пратасава, тут не ведаюць, ад чаго ж лячыць цялят. Каб устанавіць прычыну, трэба ўзяць пробы крыві і накіраваць у вобласць. Толькі хто ж гэта будзе рабіць?!

Падвёў вынікі размовы на праўленні В. І. Сугака. Ён адзначыў, што кіраўніцтва калгаса настроена на кругласутачную пасьбу жывёлы. А вось трохразовае даенне кароў павінна быць арганізавана неадкладна. Гэта пытанне будзе на кантролі. Трэба падумаць і аб выдзяленні пашы.

— Яшчэ раз трэба параіцца з галоўным ветурачом раёна і наконт цялят, — сказаў Віктар Іванавіч. – Важна арганізаваць лячэнне маладняку. Не павінна быць перабояў у дастаўцы зялёнай масы.

Гадзінай пазней такое ж пасяджэнне і з такім жа парадкам адбылося ў калгасе "Баронькі". Гаспадарка мінусуе ў гэтыя дні па надою малака ад каровы на 1,8 кілаграма. Нізкая і тарнасць яго. Што робіцца па ліквідацыі адставання і як выконваюцца патрабаванні і рэкамендацыі па ўтрыманню жывёлы, давала тлумачэнні на праўленні галоўны заатэхнік калгаса Валянціна Кавалёва.

— Колькасць жывёлы ў калгасе на ўзроўні мінулага года, — сказала яна. — Прычына ж адставання ў тым, што яна з зімы выйшла схуднелай. А тут яшчэ і травастой дрэнны. Сёлета рана выгналі на пашу статкі з-за адсутнасці кармоў. Пасвілі іх на няўдобіцах, каб даць падрасці траве на культурнай пашы.

На Баронькаўскай ферме арганізавана начная пасьба кароў, а ў Панькаўскай Будзе не. Паша падкормлена і ў далейшым будзе даглядацца. Не перайшлі яшчэ і на трохразовае даенне. Праўда, з даяркамі, пастухамі дамовіліся і яно будзе наладжана.

Многае, як вядома, залежыць ад кадраў. Калі на Паньбудзянскай ферме работнікі падыходзяць да сваёй справы добрасумленна, то ёсць і вынікі. Ферма плюсуе па надоях, чаго не скажаш пра Баронькаўскую. Толькі тры даяркі надойваюць па 300 кілаграмаў, а астатнія значна менш. Меры ўздзеяння на нядобрасумленных нічога не даюць.

Не на ўзроўні тут і брыгадзір фермы, як заўважыла Р. Спраўнікава. Рэдка бывае на пашы, дзе пасвіцца статак. Дарэчы, на праўленне ён таксама не з'явіўся. Ды і ветурачу трэба палепшыць работу.

Нягледзячы на існуючыя праблемы, запэўніла В. Д. Кавалёва, мінус па надоях будзе скарочаны. Узнімецца і тарнасць малака. Зараз цялятам ужо малако не даюць, толькі адгон, да прыкладу, з Паньбудзянскай фермы яно здаецца поўнасцю. І тлустасць тут ніадрэнная – 3,6 працэнта.

Маладняк на пашы знаходзіцца ўжо з тыдзень у Бароньках. У Панькаўскай Будзе такса ма хутка яго выганяць, хоць і ўмовы тут не з лепшых.

Узнімаліся пытанні на праўленні па рамонту вакуумнай помпы на Паньбудзянскай ферме. Хаця яна зараз і працуе, але не на поўную магутнасць. А гэта значыць, што каровы не дадойваюцца. Былі нараканні і ў адрас малаказавода. Аднойчы пры здачы малака з Паньбудзянскай фермы не хапіла яго 58 кілаграмаў. Чаму такая розніца ў вазе?

Выступаючы на праўленні, В. І. Сугака заўважыў, што ўсе пытанні павінны вырашацца ў адпаведных службах. Даенне і пасьбу кароў, догляд і выкарыстанне пашы неабходна арганізаваць як след. Галоўнае – ліквідаваць адставанне ў надоях малака.

Валянціна ФРАЛЯНКОВА.

Конкурс

Удзельнікі – класныя кіраўнікі

"Самы класны класны" – пад такой назвай адбыўся раённы конкурс класных кіраўнікоў, які праводзіў аддзел адукацыі. Аналагічныя конкурсы прайшлі спачатку ў школах раёна. Па выніках іх і былі вылучаны пераможцы на раённы конкурс. 14 класных кіраўнікоў змагаліся за гэта ганаровае званне.

Конкурс меў свае мэты і задачы, якія заключаюцца ў актывізацыі і ўдасканальванні выхаваўчага працэсу, выяўленні творчага патэнцыялу кіраўнікоў, садзейнічанні іх прафесіянальнага росту, абагульненні і распаўсюджванні вопыту работы лепшых класных кіраўнікоў.

Менавіта такія конкурсы і пабуджаюць да творчасці, да раскрыцця сваіх здольнасцей, як сказаў, адкрываючы яго, вядучы, работнік ЦДТ Алег Праціраеў. Адну за другой прадставіў ён гледачам удзельніц. А гэта Алена Клюшнікава з СШ № 4, Ірына Капаева са Смольхаўскай СШ, Лідзія Гараўцова з Вялікакрапівенскай СШ, Валянціна Прыходзька з Сялецкаўскай СШ, Алена Патаенка са школы для дзяцей-сірот, Жанна Садкова з Дзямідавіцкай базавай школы, Вольга Берастава з СШ № 3, Святлана Саўчанка з Баронькаўскай СШ, Ларыса Ягорчанка з Пралетарскай, Людміла Шэвыркова з Беладубраўскай СШ, Жанна Чыж з Шарэйкаўскай, Галіна Лазарэнка з СШ № 1, Вольга Коршунова з Муравільскай СШ, Галіна Асмалоўская з СШ № 2. Менавіта ў такой паслядоўнасці і выступалі класныя кіраўнікі.

Першае заданне – візітная картка, у якім трэба было творча прадставіць сябе, прыадкрыць таямніцы прафесійнага майстэрства. Амаль у кожнай удзельніцы былі групы падтрымкі з ліку яе выхаванцаў, або калегі па працы.

Сапраўды, цікава было паслухаць, як адклікаліся аб сваім класным кіраўніку навучэнцы ці калегі.

"Нет людей на свете краше, чем учительница наша" – так заявілі са сцэны аб сваёй настаўніцы Лідзіі Іванаўне Гараўцовай яе вучні. 30 гадоў аддала яна гэтай нялёгкай, але ў той жа час вельмі пачэснай справе. 26 з іх з'яўляецца класным кіраўніком. Сваім вучням яна і дарадчык, і памочнік, з імі разам спявае. У Лідзіі Іванаўны добры голас.

"Яе прызванне быць настаўнікам" – гавораць калегі па працы аб Валянціне Прыходзька, настаўніцы беларускай мовы і літаратуры Сялецкаўскай СШ.

34 гады прапрацавала ўжо на ніве асветы Жанна Садкова. Яна – настаўнік вышэйшай катэгорыі. Любіць дзяцей, кветкі, кнігі, спорт. Яе дэвіз: "Жыць, а не існаваць".

Малады педагог Святлана Саўчанка ў сваёй практыцы прытрымліваецца таго, што няма дрэнных дзяцей. Святлана захапляецца таксама музыкай, песнямі. Пад гітару яна спела песню са сваімі выхаванцамі.

Больш 20 гадоў аддала школе, дзецям Галіна Лазарэнка з СШ № 1. Яна настаўніца пачатковых класаў. А зараз асвойвае "Першы крок". Менавіта па гэтай праграме працуе яе клас. Шмат добрых слоў прагучала ў яе адрас і ад былых выпускнікоў, і ад сённяшніх. "Самая добрая, ветлівая", — гаварылі яны. Ёй прысвяцілі і песню.

Вольга Коршунава калісьці закончыла Горацкае педвучылішча, атрымала дыплом з адзнакай. Зараз працуе ў Муравільскай СШ. Яна ў жартоўнай форме расказала пра сябе. Вольга Пятроўна вызначалася сваёй арыгінальнасцю, уменнем працаваць з аўдыторыяй.

Увогуле ўсе ўдзельніцы справіліся з заданнем добра.

Наступная намінацыя конкурсу – міні-класны час. Да гэтага задання ўдзельніцы рыхтаваліся загадзя. Тэму яго выбіралі самі. У кагосьці гэта быў дыспут аб каханні, хлебе, птушках, экалогіі, гісторыі нашага горада і раёна.

Трэці конкурс называўся: "Хто на што здольны". У гэтай намінацыі ўдзельніцы паказвалі свае таленты: хто ў песнях, хто ў танцы, хто ў дэкламаванні, хто ў вязанні рэчаў ці шыцці. Спадабаліся ўсім вязаныя рэчы, якія прадэманстравалі на сцэне Алена Клюшнікава і Галіна Асмалоўская.

Конкурс паказаў, што настаўнікі не толькі ўмеюць вучыць, кругагляд іх значна шырэйшы. Да прыкладу, Людміла Шэвыркова піша вершы, якія прачытала гледачам. Алена Патаенка захапляецца музыкай, роспісам па дрэву.

У гэтым жа конкурсе выступала выхаванка школы для дзяцей-сірот Каця Фралова з песняй, прысвечанай маці. У дзяўчынкі, можна сказаць, талент.

Цікавымі былі рашэнні педагагічных сітуацый, якія паказалі ўсе ўдзельніцы ў конкурсе "Педагагічныя сітуацыі". Вось дзе можна было, прама скажам, набірацца вопыту маладым.

"Педагагічнае крэда. Якім павінен быць сучасны класны кіраўнік, яго погляды, перакананні?". Удзельнікам конкурсу трэба было не толькі расказаць аб сваёй пазіцыі, але і назваць шэсць запаведзяў: тры са словам "заўсёды" і тры – са словам "ніколі". Галоўнае, што прагучала ў першых трох — гэта цярпенне, любоў, спагада; ніколі – раўнадушнасць. "Чтобы зрячим было наше сердце", як сказала С. Саўчанка.

Сучасны класны кіраўнік, па словах Л. Ягорчанка, павінен быць усебакова развітым, умець захапіць, весці за сабой.

Быў і яшчэ конкурс – метадычны вернісаж "Майстэрства і творчасць". Удзельніцы яго прадставілі ў журы матэрыялы выхаваўчай сістэмы класнага кіраўніка на навучальны год. Гэта і альбомы, і аўтарскія праграмы, творчыя распрацоўкі і г.д. Гэта работа таксама была ацэнена.

Пры падвядзенні вынікаў улічваліся агульнаадукацыйны кругагляд і эрудыцыя, творчы патэнцыял і культура, асабістае абаянне і інш.

Конкурс закончаны. Падлічваюцца балы. Усе з нецярпеннем чакаюць: хто ж пераможца? І вось яго аб'яўляе загадчык аддзела адукацыі Віктар Шведаў. Максімальную колькасць балаў набрала настаўніца СШ № 4 Алена Клюшнікава. Яна і становіцца "Самым класным класным". Пераможцы ўручаны прыз.

Заахвочвальныя прызы атрымалі В. Берастава, Л. Шэвыркова, С. Саўчанка, В. Коршунава, І. Капаева і выканаўца песні Каця Фралова. Усе астатнія атрымалі сувеніры.

Валянціна ФРАЛЯНКОВА.

На здымку: у час правядзення мерапрыемства. Фота Людмілы СМАЛЯКОВАЙ.

Наш вольны час

Пад покрывам ночы

Мы прызвычаіліся, што дыскатэка ў школе – толькі для вучняў. Наведаўшы ў адзін з суботніх дзён такое мерапрыемства ў СШ № 3, пераканаўся ў адваротным. Хаця тут шмат школьнікаў, аднак адпачыць у суботні вечар ідуць сюды даволі дарослыя хлопцы і дзяўчаты, якія некалькі год назад развіталіся са школай. Вядома, ніхто не забараняе, толькі ж паводзьце сябе, паважаныя былыя вучні, прыстойна. А гэта правіла, відаць, многія не вывучалі. Таму нават у школу не саромеюцца прыйсці на добрым падпіцці.

Што і казаць, выхоўваць такіх, як, напрыклад, Сяргей Жугароў, няма сэнсу. Працуе юнак слесарам у УПК "Водаканал" і выхаваўчыя гутаркі вынікаў ніякіх не даюць. Вымушаны былі скласці на яго пратакол за знаходжанне ў нецвярозым стане ў грамадскім месцы.

Дзмітрыя Цітова – студэнта другога курса Магілёўскага машынабудаўнічага інстытута, які ў нецвярозым стане прыйшоў на дыскатэку ў Цэнтр культуры, чакаў такі ж самы фінал. У аддзеле ўнутраных спраў ён даваў тлумачэнні сваіх паводзін.

Ірына Саўчанка і Вадзім Ціцянкоў былі затрыманы членамі АМАДа, калі "рыхтаваліся" да актыўнага адпачынку. На летняй танцавальнай пляцоўцы яны разам "запраўляліся" спіртным перад танцамі. Дзяжурныя члены аператыўнага маладзёжнага атрада, склаўшы пратакол, напоўна, парушылі іх планы на вечар.

Кожнае дзяжурства членаў АМАДа не абыходзіцца без сюрпрызаў. Вядома, не вельмі прыемных. Садзейнічае гэтаму і тое, што сквер у горадзе, дзе знаходзіцца летняя танцавальная пляцоўка, і парк ля Цэнтра культуры, не асвятляюцца. Іншы раз у цемры і наладжваюць свае пасядзелкі аматары паднячь настрой за кошт гарэлкі. Хаця ліхтары тут вісяць, але ж святло не гарыць.

Усе гэтыя, на першы погляд, дробязі і ствараюць умовы для непрыстойных паводзін моладзі.

Дзмітрый БАЙДУЖЫ, камандзір аператыўнага маладзёжнага атрада дружыннікаў РК ГА БПСМ.

Чалавек і прырода

Дапамаглі буслам

У пачатку месяца над вёскай Баронькі пачалі кружыцца два буслы. Яны не баяліся людзей, садзіліся на электрычныя слупы каля самых хат. Менавіта на адным з іх, але ўжо з абрэзанымі правадамі, яны спынілі свой позірк. Некалькі дзён запар то стаялі на ім, то адляталі некуды, відаць, за матэрыялам для гнязда. Галінкі ад дрэў, якія прыносілі ў дзюбах, не ўтрымліваліся на слупе і зляталі ўніз.

Гледзячы на марную працу буслаў, на дапамогу ім прыйшлі людзі. Жыхарка вёскі Галіна Зайцава падгаварыла мясцовых хлопцаў, каб тыя залезлі на слуп і зацягнулі туды якое-небудзь кола.

— За такую справу нават чарку гарэлкі не пашкадую, — аб'явіла ўсім жанчына.

Хлопцы зацягнулі кола на слуп.

Зараз, калі выйдзеш з хаты, зірнеш – стаіць бусел на гняздзе і клякоча, клякоча. Радуецца вясновай прыгажосці і людской дабрыні. Відаць, дзякуе ім на сваёй мове. Узмахнуўшы крыламі, праляціць над хатамі і пашыбуе, як дбайны гаспадар, аглядаць свае зямельныя надзелы.

Кажуць, што бусел шчасце прыносіць тым, хто побач з ім жыве. Няхай будзе так.

Уладзімір КАПАЕЎ.

Лёсы людскія

НІЗКІ ПАКЛОН ВАМ, РОДНЫЯ

Весела звінелі пад дугой званочкі. Не па-зімоваму шчодрае сонца рассыпала іскры свята па белым ад снегу наваколлі. Па дарозе на конях ехалі сваты з Сялецкага ў суседнюю вёску Дворацкая Буда. Жаніх — малады ляснік Карней сядзеў на першых санях. На тых, што ехалі за ім, іграў гармонік і спявалі. А на душы Карнея было і радасна, і трывожна. Трывожна, таму што сур'ёзны крок у жыцці прадстаяла зрабіць яму.

Перад вачыма за кароткае імгненне прамільгнула ранейшае жыццё. Ваеннае дзяцінства з яго нястачай і пасляваеннае, калі таксама пахваліцца не было чым. Бацька памёр рана. Успомнілася, як зімой вельмі хацелася катацца на катку, на рэчцы, а абуць не было чаго. Выскачыць басанож на лёд, пракоціцца хвіліны дзве, і хутчэй на печ адграваццца.

Але ж і сёння таксама мароз, аднак не адчуваў малады жаніх холаду. Яго саграваці светлыя пачуцці да нявесты. Карней прыслухаўся да песні, што спявалі на санях, і ўсміхнуўся. Як бы там не было, а басаногі хлапчук вырас у высокага, ладнага юнака. І дзеўкі па ім сохлі. Але ён убачыў аднойчы зграбную, кучаравую Моцю, дачку свайго калегі-лесніка, і яна запала ў яго сэрца. І вось цяпер едзе Карней да яе ў сваты. І трывога пачынае распіраць грудзі: "А калі перадумае?"

А Моця ў гэты час сядзела за прадзівам. І раптам коні са званочкамі пад дугой спыніліся каля яе хаты. Як толькі саскочыў з саней Карней, упала і кудысьці пакацілася яе сэрца. Пакаціўшыся, гэтыя два сэрцы сустрэліся. І калі маці паклікала Моцю і спытала, ці пойдзе тая за Карнея, дачка адказала ціха: "Пайду, мама..."

Так зімой і пажаніліся мае бацькі Карней Мітрафанавіч і Матруна Аляксандраўна Азаранкі. І вось ужо 45 гадоў ідуць яны разам па жыцці. Нарадзілі і выхавалі пяцёра дзяцей, зараз ужо маюць сем унукаў.

Складанасцей у жыцці хапала, але заўсёды ў доме панавалі радасць, узаемаразуменне. А яшчэ – песня. Колькі сябе памятаю, маці заўсёды спявала. Бывала, пойдзе ў лес па ягады – на ўвесь лес чуваць яе меладычны голас. Пойдзе кароў пасвіць – і тут без песні не абыходзіцца. З песняй, яна лічыла, лягчэй па жыцці ісці.

Усюды былі разам мае бацькі: і на рабоце, і ў час адпачынку, і на гулянцы. І ніколі мы, дзеці, не чулі, каб бацькі моцна сварыліся, зневажалі адзін аднаго. Ідуць разам з гулянкі і ўдваіх спяваюць на ўсю вуліцу. Дзяцей таксама расцілі, ідучы поплеч.

Асабісты прыклад, тонкае бацькоўскае пачуццё дапамаглі ўсім нам выйсці, як кажуць, у людзі. Я закончыла Магілёўскі педагагічны інстытут, працую намеснікам дырэктара па выхаваўчай рабоце ў сваёй роднай школе. Сястра Валянціна і браты Мікалай і Віталь жывуць у Касцюковічах. Валянціна працуе тэхнічным работнікам у райвыканкаме, Мікалай – інжынер ва ўпраўленні капітальнага будаўніцтва райвыканкама, Віталь – міліцыянер раённага аддзела ўнутраных спраў. Самая малодшая з нас – Жанна -- жыве ў Пячарах, працуе настаўніцай у Шарэйкаўскай сярэдняй школе.

Любоў да бацькоў утрымала ўсіх ля роднага прычалу, ніхто далёка нікуды ехаць не захацеў, засталіся жыць і працаваць у сваім раёне. Кажуць: у сваёй хаце і вуглы дапамагаюць.

Дарагія нашы бацькі заўсёды вельмі рады, калі збіраецца дома ўся наша дружная сям'я. А гэта аж 19 чалавек. Нізкі паклон вам, родныя, ад мяне і ад усіх нас, вашых дзяцей і ўнукаў. Жывіце доўга на радасць нам.

Любоў УРОДЗІНА,
в. Сялецкае.

На здымку:
Карней Мітрафанавіч і Матруна Аляксандраўна АЗАРАНКІ.
Фота Людмілы СМАЛЯКОВАЙ.

Пад такой назвай падрыхтавала і правяла загадчыца бібліятэкі-клуба Вера Піцянова разам з удзельнікамі фальклорнага ансамбля літаратурна-музычны вечар у Журбінскім клубе. Гучалі песні ваенный пары, вершы аб подзвігу салдацкім. Паіменна ўспомнілі вяскоўцы сваіх землякоў, тых, хто загінуў на полі бою ў гады Вялікай Айчыннай вайны, і тых, хто вярнуўся дадому, аднаўляў разбураную гаспадарку, аднак не дажыў да светлага свята 55-годдзя Перамогі.

На вечар былі запрошаны і ветэраны. У іх гонар выканаы нумары мастацкай самадзейнасці. Ветэранам уручаны кветкі.

Надзея ПРАКАПЕНКА,
жыхарка вёскі Журбін.

Хай адпачынак будзе ў радасць

Набліжаецца час летніх канікулаў. Большасць школьнікаў будуць знаходзіцца дома без нагляду бацькоў, настаўнікаў, увогуле, дарослых людзей. Тады часта здараецца, што дзеці наладжваюць даволі небяспечныя гульні. Гэта прыводзіць да непажаданага фіналу. У сувязі з тым, што ў нашым раёне па прычыне свавольства рабят ёсць выпадкі паражэння іх электрычным токам, хочацца папярэдзіць бацькоў, настаўнікаў, выхавацеляў, каб растлумачылі дзецям правілы бяспекі пры абыходжанні з электратокам.

Важна ведаць, што катэгарычна забараняецца ўзбірацца на апоры паветраных ліній электраперадач, разразаць кабелі, разбіваць ізалятары, лямпы вулічнага асвятлення, кідаць на правады розныя прадметы, наладжваць гульні пад правадамі высокавольтнай лініі.

Яшчэ вельмі важны момант. На лесвічных пляцоўках у жылых дамах на відных месцах размешчаны размеркавальныя шчыты. Яны прыцягваюць увагу рабят мноствам правадкоў і лічыльнікаў. Таму хочацца папярэдзіць усіх, што гэтыя "цацкі" вельмі небяспечныя і нельга адчыняць дзверы ў размеркавальных шчытоў, а таксама пранікаць у трансфарматарныя падстанцыі закрытага тыпу або ўстаноўленыя на блоках і апорах высакавольтных ліній, расчыняць дзверы размеркавальных уладкаванняў высокавольтных і нізкавольтных адсекаў падстанцый.

У апошні час прырода прыпадносіць нам сюрпрызы, у прыватнасці, у выглядзе моцнага ветру. У выніку яго падаюць на зямлю слупы, электраправады. Набліжацца да абарваных правадоў бліжэй чым 8 метраў забараняецца. Гэта вельмі небяспечна. Таму, калі вы заўважылі, што электраправады ляжаць на зямлі, або абарваліся і вісяць на дрэве, неабходна арганізаваць ахову гэтага месца, папярэджваць аб здарыўшымся праходжых і тэрмінова паведаміць па тэл.: 2-12-30 або 2-17-72.

Каб пазбегнуць няшчасных выпадкаў ад паражэння токам, трэба строга выконваць гэтыя простыя правілы. Тады адпачынак вашых дзяцей не будзе азмрочаны.

Мікалай КАМЫШАЎ,
галоўны інжынер раёна электрасетак.

Кактус цвіце.
Фотаэцюд Людмілы СМАЛЯКОВАЙ.

Как избежать пожара

За четыре месяца текущего года в районе произошло 12 пожаров, ущерб от которых составил свыше 900000 рублей. Только за апрель месяц их было 6. Огнем уничтожено 22 строения в зоне жесткого радиоактивного контроля. Это в деревнях Островок, Печенеж, Горбовичи.

Зона отселения представляет собой наибольшую пожарную опасность. Как правило, во всех населенных пунктах отсутствует телефонная связь, и в них мало проживает людей, в основном инвалиды, пенсионеры, одинокие.

Скоро наступят летние каникулы у школьников. В этот период большую часть своего времени дети будут оставаться без присмотра со стороны своих родителей – играть возле дома, в лесу, купаться в реке. Одна из распространенных игр у них – это игра со спичками. Разжигают костры в лесах, возле строений, жилых домов и оставляют их не потушенными.

Огонь распространяется на большие площади. Выгорают гектары леса, лугов, возникает угроза близко расположенным деревням. А сколько при этом погибает птиц и животных! Повышается и радиоактивный фон в зоне радиоактивного загрязнения. Как показывают замеры, радиоактивный фон при сгорании сухой травы повышается в 2-3 раза. Этого можно избежать, если каждый гражданин проявит внимательность, отнесется с высокой ответственностью к сохранению государственной и личной собственности.

Виталий ЛУКАШЕНКО,
инспектор инспекции госпожнадзора.

Галоўны рэдактар Мікалай ДЗЯТЛАЎ

ГОЛАС КАСЦЮКОЎШЧЫНЫ

ЗАСНАВАЛЬНІК: КАСЦЮКОВІЦКІ РАЁННЫ ВЫКАНАЎЧЫ КАМІТЭТ

АДРАС РЭДАКЦЫІ: 213640, г. Касцюковічы, вул. Ленінская, 43
Індэкс газеты 64045

ТЭЛЕФОНЫ: галоўны рэдактар – 2-11-33; нам.галоўнага рэдактара, адказны сакратар -- 2-16-94; аддзелы: аграпрамысловы і інфармацыі – 2-16-34; пісьмаў і масавай работы, бухгалтэрыя --2-23-55.

Цэнтралізаваны выпуск газеты ажыццяўляе адказны выпускаючы А. ШПАКАВА.
Газета выходзіць у сераду і суботу.

Аб'ём газеты -1 друкаваны аркуш
Тыраж 1661 экземпляр
Друк афсетны
Падпісана ў друк 23. 05. 2000 г. 18.00
Заказ № 39

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннямі рэдакцыі.

Рэдакцыя пакідае за сабой права не ўступаць у перапіску з чытачамі.

Рэгістрацыйны нумар 760 ад 29 сакавіка 1997 года. Газета надрукавана ў Магілёўскай абласной друкарні імя Я.М. Свярдлова, вул. Першамайская, 72.